

บทที่ 1

บทนำ

ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญ
ของโครงสร้างสถาบันการเงินที่เหมาะสมและมีสมรรถภาพซึ่งจะช่วยส่งเสริมทางเศรษฐกิจ
ให้รุดหน้าและมั่นคงยิ่งขึ้น ในปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ ให้เอกชนมีบทบาทสำคัญ
ในการพัฒนาประเทศไทยโดยได้กำหนดนโยบายไว้แนชัดที่จะให้เอกชนร่วมมือในการพัฒนา
อุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ และในการบริการบางอย่างมากขึ้น การพัฒนาอุตสาหกรรม
จำเป็นต้องอาศัยเงินจากเอกชนเป็นสำคัญจึงต้องมีการพัฒนาตลาดเงินทุนเพื่อสนับสนุนการ
แสวงหาเงินทุนหรือระดมเงินออมจากประชาชนซึ่งมีอยู่กระจุกกระจายและไม่ได้นำออกมา
ใช้ให้เป็นประโยชน์

ก่อนปี 2512 สถาบันการเงินในประเทศไทยที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา
เงินทุนและสนองความต้องการเงินทุนได้แก่

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย
2. ธนาคารพาณิชย์
3. สถาบันการเงินพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย
 - 3.1 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 3.2 ธนาคารออมสิน
 - 3.3 บริษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 - 3.4 สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม
 - 3.5 ธนาคารอาคารสงเคราะห์

4. บริษัทประกันภัย ซึ่งประกอบด้วย

4.1 บริษัทประกันชีวิต

4.2 บริษัทประกันวินาศภัย

สถาบันการเงินเหล่านี้มีลักษณะการดำเนินงานที่อาจสนองความต้องการเงินทุนได้เพียงในขอบเขตจำกัด เนื่องจากมีกฎหมายจำกัดการดำเนินงานของแต่ละสถาบัน เมื่อความต้องการเงินทุนของตลาดเพิ่มขึ้นจึงได้เกิดสถาบันการเงินประเภทใหม่ คือ บริษัทเงินทุน ในระยะเริ่มต้นกิจการบริษัทเงินทุนได้ดำเนินงานประกอบธุรกิจเงินทุน และธุรกิจหลักทรัพย์สินอย่างแพร่หลายจนอาจกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต่อมาได้มีการขยายขอบเขตของการดำเนินงานอย่างรวดเร็ว โดยการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนและสาขาในส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวาง คณะปฏิวัติในขณะนั้นจึงได้ออกประกาศฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ว่าด้วยการกำกับควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน โดยกระทรวงการคลังได้มอบอำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ :-

1. กำหนดมาตรการในอันที่จะจัดระบบการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่าง ๆ ในตลาดเงินทุนให้มีระเบียบ
2. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องในตลาดเงินทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ
3. กำหนดมาตรการให้ความคุ้มครองต่อผลประโยชน์ของประชาชน และก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ผู้ลงทุนและผู้ต้องการเงินลงทุนอย่างเหมาะสม

ผลของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เสนอให้กระทรวงการคลังกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามประกาศคณะปฏิวัติข้อ 5(7) และ 5(8) ดังนี้ :-

1. กิจการจัดหาซึ่งเงินทุนแล้วให้ผู้กู้เงินนั้นหรือเอาเงินนั้นซื้อหรือซื้อลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นหรือตราสารการเครดิต โดยใ้จำแนกออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ :-

1.1 บริษัทเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ ประกอบกิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและให้กู้ยืมเงินในระยะสั้นซึ่งมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ไม่เกิน 1 ปีนับแต่วันให้กู้ยืม โดยวิธีการออกตราสารการพาณิชย์ (Commercial Paper) ที่เปลี่ยนมือกันได้ และให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ อันได้แก่ตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissory Notes) และให้กู้ยืมโดยการรับซื้อตั๋วแลกเงิน (Bills of Exchange) ตั๋วที่ธนาคารรับรองอาวัล (Banker Acceptance) นอกจากนี้ยังเป็นผู้รับรอง ผู้รับอาวัลหรือผู้สอดเข้าแทนหน้าในตั๋วเงินเป็นการค้าปรกติ

1.2 บริษัทเงินทุนเพื่อการพัฒนา ประกอบกิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและให้กู้ยืมเงินในระยะปานกลางซึ่งมีกำหนดชำระคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้เกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันให้กู้ยืม หรือในระยะยาวซึ่งมีกำหนดชำระคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้เกิน 5 ปีนับแต่วันให้กู้ยืมแก่กิจการเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรมที่ธนาคารพาณิชย์ไม่อยู่ในฐานะที่จะปล่อยเงินให้กู้ได้เป็นทางการค้าปรกติ

1.3 บริษัทเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริโภค ประกอบกิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและทำการตั้งต่อไปนี้เป็นทางการค้าปรกติ

1) ให้กู้ยืมเงินเพื่อให้ใช้เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าโดยชำระราคาเป็นงวด ๆ หรือโดยให้เขาซื้อ

2) ให้กู้ยืมเงินเพื่อให้ใช้ในการซื้อสินค้าจากกิจการที่มีใช้ของตนเอง เช่น รถยนต์ ตู้เย็น เครื่องมือทันตแพทย์ เป็นต้น

3) รับโอนโดยมีค่าตอบแทนซึ่งสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการจำหน่ายสินค้า

1.4 บริษัทเงินทุนเพื่อการเคหะ ประกอบกิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและทำการตั้งต่อไปนี้เป็นทางการค้าปกติ

- 1) ใหุกุ้ยมเงินเพื่อให้ไคมาซึ่งกรรมสิทธิในที่ดิน/หรือบ้านที่อยู่อาศัย
- 2) ใหุกุ้ยมเงินเพื่อใช้ในการจัดหาที่ดินและ/หรือบ้านที่อยู่อาศัยสำหรับจำหน่ายแก่ประชาชนหรือให้ประชาชนเช่าซื้อ
- 3) จัดหาที่ดินและ/หรือบ้านที่อยู่อาศัยมาจำหน่ายแก่ประชาชนรวมทั้งให้ประชาชนเช่าซื้อ

2. กิจการการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหนี้หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้นทุน หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าวหรือจัดให้มีตลาด หรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลางการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว โดยได้จำแนกออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ :-

2.1 บริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ประกอบกิจการค้าประเภทเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ให้แก่บุคคลอื่น โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทน

2.2 บริษัทค้าหลักทรัพย์ ประกอบกิจการค้าประเภทซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ในนามของตนเอง

2.3 บริษัทที่ปรึกษาการลงทุน ประกอบกิจการให้คำแนะนำแก่ประชาชนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เกี่ยวกับคุณค่าของหลักทรัพย์หรือความเหมาะสมในการลงทุนหรือซื้อหรือขายหลักทรัพย์ใด ๆ ทั้งนี้โดยได้รับค่าบริการหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนสำหรับการนั้น

2.4 บริษัทจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ประกอบกิจการรับจัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชน

2.5 บริษัทจัดการ ประกอบกิจการจัดการลงทุนตามโครงการโดยการออกตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน และนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธินั้นไปลงทุนในหลักทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ

ถึงแม้ว่าจะได้จำแนกประเภทของบริษัทเงินทุนไว้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว แต่ในทางปฏิบัติ บริษัทเงินทุนจะประกอบธุรกิจเงินทุนหลายประเภทและบางบริษัทก็ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ควบคู่กันไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นบริษัทที่มีบทบาทตลาดเงินทุนมากเพราะเกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ควบ ในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนเหล่านี้ในเรื่องดังต่อไปนี้ :-

1. การจัดหาเงินทุนของบริษัทเงินทุน
2. นโยบายการลงทุนของบริษัทเงินทุนอันได้แก่การพิจารณาให้เงินกู้แก่อุตสาหกรรมซึ่งธนาคารพาณิชย์ไม่อยู่ในฐานะที่จะทำได้ รับประกันการออกหลักทรัพย์หรือหุ้นของบริษัทอื่น ทำการซื้อขายหลักทรัพย์หรือหุ้นที่มีอยู่ในตลาดแล้วซึ่งอาจทำการซื้อขายแทนลูกค้าหรือในนามของบริษัทเอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาการเงินตลอดจนจัดหาแหล่งเงินทุนให้ลูกค้า
3. ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายการบัญชี ประมวลรัษฎากร และกฎหมายควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนในส่วนที่จะส่งเสริมการพัฒนาตลาดเงินทุน
4. บทบาทของบริษัทเงินทุนต่อการพัฒนาตลาดเงินทุน
5. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานและเสนอข้อคิดเห็นบางประการเพื่อให้ประชาชนที่สนใจจะร่วมลงทุน มีความมั่นใจในบริษัทและร่วมลงทุนเพิ่มขึ้น

ในการเสนอรายงานการศึกษาเรื่องนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) กล่าวคือ วิจัยโดยการพรรณนาถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ทราบจากการค้นคว้า แล้วนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ พร้อมกับเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ โดยทำการค้นคว้าดังนี้ :-

1. จากหนังสือเกี่ยวกับธุรกิจการเงิน บทความเกี่ยวกับธุรกิจการเงิน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติการบัญชี พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์
2. จากการสอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของบริษัท เงินทุนมากที่สุดที่จะทำได้
3. จากการศึกษาจากงบการเงิน และรายงานอื่น ๆ ของบริษัท เงินทุนซึ่งขอมาได้จากกระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนผู้สนใจจะร่วมลงทุนเข้าโจมตีบาทของบริษัท เงินทุนต่อการพัฒนาตลาดเงินทุน ตลอดจนเข้าใจวิธีการดำเนินงานของบริษัท เงินทุนอันเป็นผลช่วยให้บุคคลผู้มีเงินเหลืออยู่ให้เขามาร่วมลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยการพัฒนาตลาดเงินทุน.

